

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/31/2023
Identifikačné číslo spisu: 6120269839
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:6120269839.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpeného advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanej R. Š., narodenej XX. F. XXXX, V., Q. XX, o zaplatenie 7 824,55 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12Csp/120/2020, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. septembra 2022 sp. zn. 22CoCsp/22/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 27. septembra 2022 sp. zn. 22CoCsp/22/2022 a rozsudok Okresného súdu Humenné zo 16. marca 2022 č. k. 12Csp/120/2020-253 v zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súdu Humenné na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné rozhodol rozsudkom č. k. 12Csp/120/2020-253 zo dňa 16. marca 2022 tak, že výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2974,98 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2974,98 eur od 29.01.2020 do zaplatenia, a to v pravidelných mesačných splátkach po 100 eur, vždy k 30. dňu v mesiaci, počnúc prvým mesiacom po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia s tým, že v prípade omeškania jednej splátky žalovaná stráca výhodu splátok. Výrokom II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Výrokom III. súd žalovanej vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

1.1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 20. marca 2020 domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 7 824,55 eura spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 5 032,13 eura od 23. marca 2019 do 15. augusta 2019, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 4 947,13 eura od 16. augusta 2019 do 28. januára 2020, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 4 862,13 eura od 29. januára 2020 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 22. marca 2019 uzatvorenej medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava a žalobcom ako postupníkom, postupca postúpil žalobcovi pohľadávku voči žalovanej. Dňa 10. septembra 2014 bola medzi postupcom a žalovanou uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru pre žalovanú vo výške 5 500 eur. Podľa zmluvy sa žalovaná

zaviazala uhrádzať poskytnuté finančné prostriedky v pravidelných mesačných splátkach vo výške 99,68 eura mesačne vždy k 15. dňu v kalendárnom mesiaci a zároveň platiť úroky, poplatky dohodnuté v zmluve, ďalšie poplatky a náklady spojené s úverom a dodržiavať podmienky dohodnuté v zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach a Produktových obchodných podmienkach pre hypotekárne a splátkové úvery. Žalobca v žalobe uviedol, že žalovaná nezaplatila v stanovených termínoch splátky, čím porušila podmienky v zmluve, a preto postupca podaním zo dňa 23. novembra 2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 22. novembra 2017 a zároveň vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy. Z obsahu vyjadrenia zástupcu žalobcu, ktoré bolo doručené súdu dňa 30. apríla 2021 vyplynulo, že žalovaná z poskytnutého úveru zaplatila žalobcovi sumu 2 525,02 eura.

1.2. Okresný súd Banská Bystrica dňa 22. apríla 2020 vydal v upomínacom konaní platobný rozkaz pod sp. zn. 16Up/613/2020, v ktorom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi požadovanú sumu a trovy konania. Pretože platobný rozkaz sa žalovanej nepodarilo doručiť, Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec dňa 30. septembra 2020 na ďalšie konanie Okresnému súdu Humenné.

1.3. Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 5 500 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v 120 mesačných splátkach vo výške 99,68 eura. Žalovaná zaplatila sumu 2 525,20 eura.

1.4. V bode 23. svojho odôvodnenia uviedol, že z predloženej zmluvy o úvere bolo nesporne preukázané, že táto neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. j) citovaného zákona, t. j. nie sú uvedené predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Zo zmluvy o úvere nie je vôbec zrejmé, z akých údajov veriteľ vychádzal pri výpočte RPMN. V zmluve o úvere nie sú uvedené konkrétne vyčíslené predpoklady, z ktorých veriteľ vychádzal pri výpočte RPMN. Údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov je jedným z najdôležitejších údajov v zmluve o spotrebiteľskom úvere, keďže sú v ňom zohľadnené všetky náklady, ktoré musí dlžník, t. j. spotrebiteľ za úver veriteľovi, t. j. dodávateľovi zaplatiť. Preto pri údají o ročnej percentuálnej miere nákladov zákon stanovuje povinnosť uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, a teda nepostačuje uviesť len samotnú jeho výšku (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 6. apríla 2017). Uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN je obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES zo dňa 23. apríla 2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g), podľa ktorého: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery“.

1.5. Zároveň v zmluve o úvere chýbala aj obsahová náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona, a síce doba trvania zmluvy. Zmyslom uvedeného ustanovenia zákona je, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené ustanovenie preto vyžaduje časovú špecifikáciu doby trvania zmluvy a zároveň dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru, pričom k uvedenému záveru možno dôjsť aj gramatickým výkladom dotknutého ustanovenia, ktoré rozlišuje pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. Termín konečnej splatnosti je v zmluve o úvere uvedený 15. septembra 2024, avšak doba trvania zmluvy nie je presne v zmluve časovo špecifikovaná resp. v zmluve chýba presné časové vymedzenie obdobia trvania zmluvy.

1.6. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

1.7. Žalovaná tak bola na istine úveru povinná zaplatiť sumu 2 974,98 eura, ktorá predstavovala rozdiel medzi poskytnutým úverom a zaplatenou sumou ($5\,500 - 2\,525,02 = 2\,974,98$). Súd preto vyhovel žalobe iba v tejto časti a zároveň vyhovel žalovanej a v zmysle § 232 ods. 4 CSP umožnil žalovanej splácanie v splátkach, s poukázaním na žiadosť žalovanej. Súd priznal žalobcovi aj uplatňovaný úrok vo výške 5 % ročne z priznanej sumy, pretože žalovaná je v omeškaní so zaplatením tejto sumy. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

1.8. O nároku na náhradu trov rozhodol tak, že v danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 7 824,55 eura s prislúšenstvom, pričom žalobe bolo vyhovené do výšky 2 974,98 eura, z čoho vyplýva, že v konaní mala väčší úspech žalovaná, avšak žalovanej žiadne trovy nevznikli, preto súd žalovanej vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 22CoCsp/22/2022 zo dňa 27. septembra 2022 tak, že výrokom I. potvrdil rozsudok vo výrokoch II. a III. Výrokom II. rozhodol, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

2.1. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

2.2. V odôvodnení rozsudku v bode 11. odvolací súd uviedol, že v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ je údaj o dobe trvania zmluvy jeden z dôležitých obligatórnych náležitostí spotrebiteľských zmlúv, ktorého absencia je postihnutá sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru. Vzhľadom na to, že uvedený zákon nepostihuje sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti absenciu alebo nesprávne uvedenie ktorejkoľvek obligatórnej náležitosti vymedzenej v § 9 ods. 2 ZoSÚ, ale len taxatívne vymedzených náležitostí (viď § 11 zákona ZoSÚ) možno mať za to, že doba trvania zmluvy patrí medzi jeden z najdôležitejších obligatórnych náležitostí spotrebiteľskej zmluvy. Odvolací súd poukázal na to, že gramatickým výkladom § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ možno dospieť k záveru, že je potrebné rozlišovať medzi pojmom „doba trvania zmluvy“ a pojmom „termín konečnej splatnosti úveru“. Pojem „doba trvania zmluvy“ je potrebné vykladať ako dobu, na ktorú je zmluva uzatvorená, pričom môže ísť o dobu neurčitú alebo o dobu, ktorá je totožná s dobou, na ktorú sa uzatvára napr. zmluva o bežnom účte. Uvedený pojem tak nemožno stotožniť s dobou čerpania, resp. aktuálneho čerpania konkrétneho úveru. V predmetnom prípade bola zmluva medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou uzatvorená na dobu určitú, a to až do úplného vysporiadania všetkých vzťahov, ktoré vznikli na základe alebo v súvislosti s úverom (časť II. bod 16 zmluvy). Uvedenú formuláciu však ani podľa názoru odvolacieho súdu nemožno považovať za splnenie si povinnosti vyplývajúcej z § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ, pretože z neho jasne a zrozumiteľne nevyplýva presne do kedy, resp. do ktorého okamihu uzatvorená zmluva má trvať. Stanovenie doby trvania zmluvy ako jednej z obligatórnych náležitostí spotrebiteľskej zmluvy totiž vyžaduje presné a jasné vymedzenie informácie. Rovnako nepostačuje, ak je spotrebiteľ povinný si odvodzovať takýto údaj alebo informáciu z iných ustanovení zmluvy. Z uvedeného dôvodu preto nemožno prisvedčiť tvrdeniu žalobcu v podanom odvolaní, že uvedený údaj si mohla žalovaná zistiť, resp. odvodiť napríklad z dátumu, ku ktorému mala uhrádzať mesačné splátky, počtu splátok, či termínu konečnej splatnosti. Počet a výška splátok úveru predstavovali v čase uzatvorenia zmluvy samostatné zmluvné náležitosti, ktoré súčasne nemožno stotožňovať s chýbajúcim, resp. neurčito a nejasne uvedeným údajom o dobe trvania zmluvy.

2.3. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na ďalší nedostatok úverovej zmluvy, a to, že v úverovej zmluve absentuje jej podstatná náležitosť podľa cit. § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, s čím sa v celom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie v súvislosti s uvedenou ročnou percentuálnou mierou nákladov (RPMN), a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. V danom prípade v úverovej zmluve neboli v súlade s dikciou cit. § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ prehľadne, teda v rozpore s princípom transparentnosti, uvedené všetky potrebné údaje žalobcom (dodávateľom) použité pre výpočet RPMN, pretože nie je úlohou spotrebiteľa detektívnym inštinktom „pátrať“ v úverovej zmluve, či táto obsahuje všetky potrebné údaje pre výpočet RPMN, o ktorých spotrebiteľ častokrát ani len netuší. Poukázal na ratio decidendi rozsudku SD EÚ vo veci C-290/19.

2.4. Odvolací súd bol toho názoru, že nejasné a nezrozumiteľné uvedenie doby trvania zmluvy spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, a to hlavne so zreteľom na časť II. bod 16 zmluvy, kedy sa záver z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. novembra 2021 sp. zn. 2Cdo/69/2020 neuplatní. Bezúročnosť a bezpoplatkovosť tohto úveru bola naplnená aj z dôvodu neuvedenia všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN, a tým porušenia princípu transparentnosti. Preto nebolo potrebné ex offio ďalej sa zaoberať ostatnými dôvodmi bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

2.5. Vzhľadom na vyššie uvedené tak žalovaná bola povinná vrátiť žalobcovi len istinu jej poskytnutého úveru, t. j. sumu 5 500 eur (sumu, ktorá bola reálne poskytnutá žalovanej). Z vykonaného dokazovania

súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalovaná reálne uhradila sumu 2 525,02 eura, a teda jej zostáva uhradiť sumu 2 974,98 eura, na úhradu ktorej správne zaviazal súd prvej inštancie žalovanú a vo zvyšku žalobu zamietol.

3. Voči oboj výrokom vyššie uvedeného rozsudku odvolacieho súdu podal právny zástupca žalobcu dovolanie. Prípustnosť dovolania vyvodil v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Nesúhlasil s právnym posúdením súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu v časti nesplnenia náležitostí úverovej zmluvy v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. j) a f) ZoSÚ.

3.1. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) [neskôr aj písm. h)] ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd sa odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe NS SR, konkrétne od rozhodnutia 7Cdo/183/2020 (R 86/2021), podľa ktorého z ust. § 9 ods. 2 písm. h) ZSÚ (písm. k) v znení zákona účinnom ku dňu 04. januára 2018 nevyplýva, že by jednou z náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy bol konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov alebo predpoklady pre jej výpočet. Dovolateľ uviedol, že predpoklady pre výpočet RPMN sú v zmluve uvedené v čl. I. Zmluvy. Smerodajné údaje pre výpočet RPMN boli v zmysle ust. § 19 ZoSÚ v predmetnej zmluve prehľadne uvedené, kedy výška úveru bola stanovená na 5 500 eur, výška splátky 99,68 eura a jej intervalu (mesačne, k 15. dňu), počet splátok 120 a uvedenie výšky úrokov 16,9 %. Konajúce súdy tak vyložili právne predpisy formalisticky, extenzívne a v rozpore s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR. Dovolateľ uviedol aj rozhodovaciu činnosť krajských súdov v predmetnej otázke, ktorú odvolací súd posúdil odlišne (uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5CoCsp/85/2021, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp/44/2021, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27CoCsp/25/2022 a ďalšie).

3.2. V súlade s ust. § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ musí zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy obsahovať tieto náležitosti: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Dovolateľ poukázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 2Cdo/69/2020, 7Cdo/242/2021, 7Cdo/277/2021, 1Cdo/167/2021, od ktorých záverov sa mal odvolací súd odkloniť. V Zmluve bola určená doba trvania zmluvy spôsobom, že úverová zmluva sa uzatvára na dobu určitú, a to až do úplného vysporiadania všetkých vzťahov, ktoré vznikli na základe alebo v súvislosti s úverom, ako i termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (15. septembra 2024), a preto žalobca považuje záver súdu o nesplnení podmienky v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ za arbitrárny. Poukázal na rozhodovaciu činnosť krajských súdov, ktoré predmetnú otázku riešili odlišne ako odvolací súd - uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp/44/2021, 17CoCsp/10/2022 a ďalšie.

3.3. Záverom žiadal napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove a rozsudok Okresného súdu Humenné v napadnutej časti o zaplatenie 4 849,57 eura s prísl., vrátane na to nadväzujúcich výrokov o trovách, zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Humenné na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, 2 CSP) alebo zmeniť napadnuté rozhodnutie tak, že žalobe žalobcu vyhovie v plnom rozsahu (§ 449 ods. 3 CSP). Dovolateľ si uplatnil trovy dovolacieho konania.

4. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadrila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) pri skúmaní, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu, dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a je aj dôvodné.

6. Žalobca v dovolaní uviedol, že prípustnosť jeho dovolania vyplýva z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo

zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

7. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP), nie je viazaný dovolacím návrhom (§ 441 CSP).

8. V predmetnej veci dovolateľ vyvodil prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP a tvrdil, že odvolací súd sa pri posúdení relevantnej právnej otázky odklonil od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/183/2020 v otázke splnenia náležitostí spotrebiteľskej zmluvy podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) [k dnešnému dňu písm. h)] ZoSÚ (uvedenie predpokladov na výpočet RPMN) a od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/69/2020 v otázke splnenia náležitostí podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) [k dnešnému dňu písm. d)] ZoSÚ (uvedenie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere).

9. Dovolateľ odvolaciemu súdu vytkol nesprávnosť právneho posúdenia absencie predpokladov na výpočet RPMN, kedy podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) [neskôr aj písm. h)] ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd sa odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe NS SR, konkrétne od rozhodnutia sp. zn. 7Cdo/183/2020 (R 86/2021), podľa ktorého z ust. § 9 ods. 2 písm. h) ZSÚ (písm. k) v znení zákona účinnom ku dňu 04. januára 2018 nevyplýva, že by jednou z náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy bol konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov alebo predpoklady pre jej výpočet.

10. Dovolací súd uvádza, že predmetná otázka bola riešená v dovolateľom uvedenom rozhodnutí NS SR sp. zn. 7Cdo/183/2020 (R 86/2021), v ktorom okrem iného dovolací súd, na rozdiel od súdov nižších inštancií, zastával názor, že zo znenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Takúto požiadavku pritom nie je možné vyvodiť gramatickým (jazykovým) ani teleologickým (účelovým) výkladom daného zákonného ustanovenia.

11. Údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov je indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri tomto údaji preto zákonodarca požaduje súčasne uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Dovolací súd má za to, že v predmetnej Zmluve o splátkovom úvere sú uvedené všetky predpoklady potrebné na výpočet RPMN, ktorými sú uvedenie výšky úveru (5 500 eur), výšky splátky (99,68 eura), jej intervalu (mesačne), počtu splátok (120), uvedenie výšky úrokovej sadzby (fixná do splatnosti, 16,9 % p.a.), nákladov na poistenie (3,37 eura mesačne). Ročná percentuálna miera nákladov bola 19,66 %, priemerná hodnota RPMN bola 15,21 %. Vzhľadom na vyššie uvedené tak záver odvolacieho súdu, že v danom prípade v zmluve o spotrebiteľskom úvere neboli v súlade s dikciou cit. § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ prehľadne uvedené všetky potrebné údaje žalobcom (dodávateľom) použité pre výpočet RPMN, nie je správny.

12. Za nesprávne právne posúdenie považoval dovolateľ aj vyhodnotenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako bezúročnej a bez poplatkov z dôvodu, že v zmluve nebol uvedený údaj o dobe trvania zmluvy, teda že nebola splnená požiadavka podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ. Dovolateľ uviedol aj rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal odvolací súd ako aj súd prvej inštancie pri právnom posúdení zmluvy o spotrebiteľskom úvere odkloniť.

13. Vo vzťahu k druhému namietanému nedostatku - teda údajnej absencii náležitosti o dobe trvania zmluvy dovolací súd uvádza, že preskúmaním obsahu spisu s právnym posúdením odvolacieho súdu nesúhlasí. Odvolací súd poukázal na to, že gramatickým výkladom § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ možno dospieť k záveru, že je potrebné rozlišovať medzi pojmom „doba trvania zmluvy“ a pojmom „termín konečnej splatnosti úveru“. Pojem „doba trvania zmluvy“ je potrebné vykladať ako dobu, na ktorú je zmluva uzatvorená, pričom môže ísť o dobu neurčitú alebo o dobu, ktorá je totožná s dobou, na ktorú sa uzatvára napr. zmluva o bežnom účte. Uvedený pojem tak nemožno stotožniť s dobou čerpania, resp. aktuálneho čerpania konkrétneho úveru. V predmetnom prípade bola zmluva medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou uzatvorená na dobu určitú, a to až do úplného vysporiadania všetkých vzťahov, ktoré vznikli na základe alebo v súvislosti s úverom (časť II bod 16 zmluvy - správne by malo byť uvedené časť III bod 12 Zmluvy, pozn. dovol. súdu). Uvedenú formuláciu však ani podľa názoru odvolacieho súdu nemožno považovať za splnenie si povinnosti vyplývajúcej z § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ, pretože z neho jasne a zrozumiteľne nevyplýva presne do kedy, resp. do ktorého okamihu uzatvorená zmluva má trvať. Stanovenie doby trvania zmluvy ako jednej z obligatórnych náležitostí spotrebiteľskej zmluvy totiž vyžaduje presné a jasné vymedzenie informácie.

14. Dovolací súd uvádza, že predmetná otázka bola čiastočne riešená dovolacím súdom v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/69/2020 zo dňa 30. novembra 2021 (R 2/2022), ktorého závery sú aplikovateľné aj na prejednávaný prípad. Dovolací súd v tomto konaní dospel k záveru, že eurokonformným výkladom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30. apríla 2018, ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30. apríla 2018 nemožno od dodávateľov (veriteľov) žiadať, aby v nich uvádzali presný termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádzalo tento pojem („termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“), je za použitia eurokonformného výkladu práva možné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len vyjadruje požiadavku na uvedenie „dĺžky, či doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“.

14.1. V zmysle uvedeného podľa dovolacieho súdu v zmluve o spotrebiteľskom úvere nemusí byť duplicitne uvedenie termínu konečnej splatnosti ako aj doby trvania spotrebiteľského úveru aj pred 01. májom 2018, no len vyžaduje požiadavku na uvedenie „doby, či dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.“

15. V konkrétnom prejednávanom prípade nebolo sporným určenie konečnej splatnosti úveru, nakoľko tento údaj bol v Zmluve o splátkovom úvere uvedený. Odvolací súd posúdil formuláciu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere za neurčitú a z toho titulu ju sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou. Dovolací súd s právnym posúdením odvolacieho súdu nesúhlasí. Dovolací súd sa už v konaní sp. zn. 1Cdo/167/2021 zaoberal posúdením formulácie doby trvania úveru „do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa Zmluvy“, ktorú považoval za nejasnú na nedostatočnú na splnenie podmienky podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. účinnom do 30. apríla 2018. Avšak z celkového obsahu konkrétnych dojednaní medzi zmluvnými stranami bolo možné zistiť údaj o dobe, či dĺžke trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala okamih, dokedy je spotrebiteľ povinný najneskôr splatiť úver - termín konečnej splatnosti zmluvy 15. septembra 2024, úver bol rozvrhnutý na 120 mesačných splátok splatných k 15. dňu v kalendárnom mesiaci.

15.1. Preto podľa dovolacieho súdu zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala i bez explicitného uvedenia údajov o dobe trvania zmluvy (v konkrétnom prípade doba trvania úveru 120 mesiacov), primeraným a zrozumiteľným spôsobom nepripúšťajúcim pochybnosti z perspektívy priemerného spotrebiteľa informáciu pre spotrebiteľa o dĺžke jej trvania v súlade s ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. ZoSÚ účinnom do 30. apríla 2018.

16. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

17. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.